

XXI. državno Natjecanje iz hrvatskoga jezika
27. – 29. travnja 2016.

sedmi (VII.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

100	
-----	--

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pazorno ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu te na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pazorno pročitati.
5. Treba pazorno slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Državno povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Državnoga povjerenstva)
2. _____
(član Državnoga povjerenstva)
3. _____
(član Državnoga povjerenstva)

„Ako budeš junak od starine,
koji pravi jezik posiduje,
bit će pisma draga i ugodna...”

Andrija Kačić Miošić

U sljedećim zadatcima odgovore napiši na pripadajuće crte.

1. Kojim je pismom napisana *Šibenska molitva* (*Gospina pohvala*)?

1	
---	--

2. Kako hrvatski jezik nazivaju navedeni jezikoslovci u svojim najpoznatijim djelima?

a) Faust Vrančić _____

b) Bartol Kašić _____

2	
---	--

3. Tko je autor *Gazophylaciuma*?

1	
---	--

4. Koja se narječja miješaju u jeziku ozaljskoga književnoga kruga?

1	
---	--

5. Tko je urednik *Ilirskih narodnih novina*?

1	
---	--

6	
---	--

6. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koliko jezika uključuje rječnik Jakova Mikalje?

- a) dva
- b) tri
- c) četiri
- d) pet

1	
---	--

7. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova, dijelove rečenica otisnute u zagradama velikim tiskanim slovima.

Među mnogim dvorcima u _____
(**ISTOČNOJ HRVATSKOJ**) svojom se ljepotom ističe dvorac Eugena Savojskoga.
Danas se nalazi u _____
_____ (**PARKU PRIRODE KOPAČKI RIT**). Za nastanak
dvorca zaslužan je princ Savojski, austrijski vojskovođa, poznat po mnogim pobjedama
nad _____ (**OSMANLIJAMA**). Za života je promijenio tri
cara, a posljednji je od njih bio _____ (**KARLO ŠESTI**).
Princ Savojski sahranjen je u _____
(**KATEDRALI SVETOGA STJEPANA**) u Beču.

5	
---	--

8. Napiši č ili ć na prazne crte u riječima.

Skup____ao sam se u kutu te sam ____u____e____i slušao poznatu legendu. Zamislio sam se
kad su me prenule njezine riječi: „____udljiv____e, plješ____i, nastup je gotov!”

4	
---	--

10	
----	--

9. Napiši *ije* ili *je* na prazne crte u riječima.

U proljeće, nakon blagdana T____lova, mladići bi zas____dali i dogovarali izbor najljepših p____tlova u tome pred____lu.

4	
---	--

10. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je od navedenih rečenica upravnoga govora napisana točno?

- a) „Hej”, viknula je „povedi me sa sobom!”
- b) „Vreću žita,” reče vila, „spustite niz padinu!”
- c) „Mando, dušo,” prozbori nježno ban, „zagrabi!”
- d) „Narode”, odgovori Crna Kraljica, „bit ćeš sretan!”

1	
---	--

11. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Preoblikuj rečenicu tako da bude pravopisno i gramatički točna.

S obzirom na to koliko je očuvan bio je to jedan od tri naša najvrednija dvorca.

2	
---	--

12. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Odredi vrstu podcrtanim riječima.

Neke od vila, među njima i sirene, nekad su žene, nekad ribe.

2	
---	--

9	
---	--

13. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

U kojoj je od sljedećih rečenica upotrijebljena čestica?

- a) Uh, ma što je bilo s tom djevojkom Dobrilom?
- b) Vjerovala je da će još jedanput vidjeti Miljenka.
- c) Željela je u samostanu čuti štogod o njemu.
- d) Na koncu se oslobodila svih sumnji i strahova.

1	
---	--

14. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Napiši umanjenice zadanih imenica.

a) koljeno _____

b) snaha _____

2	
---	--

15. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Odredi rod i broj podcrtanim imenicama (m. r., ž. r., s. r. / jd., mn.)

Vidio je skitnicu među granjem, djevojče je bilo okrenuto ledima.

4	
---	--

16. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Napiši nominativ množine zadanih imenica.

N mn.

a) starosjedilac _____

b) znalac _____

c) probitak _____

3	
---	--

10	
----	--

17. Označi padeže uobičajenom kraticom (N, G, D, A, V, L, I) iznad podcrtanih

sklonidbenih/imenskih riječi.

Unatoč silini kojom su ga napadali, sedmoglavi je jurio silno rigajući vatru.

5	
---	--

18. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Preoblikuj komparativ pridjeva u pozitiv. Pazi na rod pridjeva.

a) Miliji mi je ovakav završetak. _____

b) Bio je ljupkiji prema vilama. _____

c) Korisniji je taj veseli patuljak. _____

3	
---	--

19. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Preoblikuj rečenice tako da naglašeni oblik zamjenice zamijeniš nenaglašenim.

Pazi na prijedlog ispred zamjenice.

a) Znao je da se uz mene osjeća sigurno.

b) Ostali su se prijeteci nadvili nad njega.

2	
---	--

20. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Izdvoji četiri glagolska pridjeva trpna.

Riječ „legenda” obično označava događaj koji je izmišljen ili fantazijom iskrivljen, ali pridjev „legendaran” označava nešto što je znamenito, dostojno da bi bilo ovjekovječeno legendom i zapamćeno.

4	
---	--

glagolski pridjevi trpni: _____

14	
----	--

21. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Preoblikuj rečenice tako da zamijeniš glagole njihovim vidskim parnjacima.

- a) Zamjerili su vilama što su zalile cvijeće.

4	
---	--

- b) Povremeno bi se zalijetale u šumu i nasijecale drva.

22. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Napiši glagol smjeti u niječnome obliku zadanoga vremena.

- a) _____ izići jer su pred kućom divovi.

1. l. jd. prezenta

2	
---	--

- b) Pastir _____ dotaknuti vilinu kosu.

3. l. jd. perfekta

23. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Preoblikuj rečenicu tako da krnje perfekte svršenih glagola zamijeniš aoristom, a nesvršenih imperfektom.

Pazinci zapomagali i molili divove, a oni zaciktali u jadu i bijesu pa otkotrljali kamenje u dolinu.

4	
---	--

24. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Izdvoji subjekte iz zadane rečenice.

Jedna je naglo zastala znajući da će prva stići najhrabrija jer plivati nije lako kad se obala ne vidi.

subjekti: _____

4	
---	--

14	
----	--

25. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Razvrstaj glagolske i imenske predikate u sljedećim rečenicama.

Sirene su prekrasne djevojke i ako bi ih tko uspio uhvatiti, to ne bi bilo dobro. Iako im se glas mogao čuti do kopna, ponekad su strahovale da ne bi zavladao muk.

a) **glagolski predikati izrečeni glagolskim vremenom:**

b) **glagolski predikati izrečeni glagolskim načinom (kondicionalom):**

c) **imenski predikati:** _____

6	
---	--

26. Odredi službu podcrtanih riječi.

Zmajevi imaju noge s pandžama i čuvari su najvećih tajni.

3	
---	--

27. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Razvrstaj objekte iz sljedeće rečenice.

Ona se zaljubila u Franu, a roditelji su je obećali bogatomu mladiću iz susjednoga sela.

a) **izravni objekt:** _____

b) **neizravni objekt:** _____

c) **prijedložni objekt:** _____

3	
---	--

12	
----	--

28. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Odredi vrste podcrtanih priložnih oznaka. Koristi se uobičajenim kraticama (POM, POV...).

Uz strašnu huku zemlja stade propadati, uto se otvori golema jama i proguta

svu onu vodu. Nedovršenom brazdom prokulja voda i stade plaviti pazinsku kotlinu.

3	
---	--

29. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Preoblikuj rečenicu tako da imenični atribut zamijeniš pridjevnim.

a) Tajnu su čuvala i tijesna ulica Gračaca.

b) Znaš li legendu o mladićima iz Dugoga Sela?

2	
---	--

30. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Preoblikuj složenu rečenicu u jednostavnu:

a) **zamjenom subjektne surečenice skupom riječi**

Što bi danju sagradili, noću bi bilo porušeno.

b) **zamjenom objektne surečenice skupom riječi.**

Svi su govorili kako su pronašli blago divova.

2	
---	--

7	
---	--

31. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je od navedenih rečenica atributna?

- a) Ante nije znao koju smo legendu čitali.
- b) Legenda je koju ću dugo pamti.
- c) Nije se znalo o kojem gradu pripovijeda.
- d) Postavio mi je pitanje koja je to legenda.

1	
---	--

32. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Odredi vrste zavisnosloženih rečenica. Uz priložne/adverbne napiši kakve su po značenju (mjesna, vremenska...).

- a) Trebao je vidjeti ima li u gradu pravednika. _____
- b) Govorilo se da je voda potekla kroz brazdu. _____
- c) Divove su ruke da njima može tresti zvonik. _____
- d) Prije nego su stigli ljudi, u dolini su živjeli divovi. _____
- e) Gdje se prostiru močvare, s ljudima žive i divovi. _____
- f) Kiselina i plin, kojima se zmajevi koriste, njihovo su najjače oružje.

6	
---	--

33. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Koja se glasovna promjena dogodila u podcrtanim riječima?

Na mjestu današnjega zdenca Manduševca stajala je djevojka Manda. Vitez joj reče:

„Mando, dušo, zagrabi!” Prema toj su izreci Zagreb i Manduševac dobili ime.

3	
---	--

10	
----	--

34. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Izdvoji četiri zanaglasnice iz sljedeće rečenice.

Zamoliše diva da im natopi zemlju, a žena se rugaše da mu je brazda kriva.

zanaglasnice: _____

4	
---	--

35. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je od navedenih riječi s kratkosilaznim naglaskom?

- a) kapetan
- b) pobuna
- c) početak
- d) brežuljak

1	
---	--

36. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Razvrstaj podcrtane riječi tako da tvore navedene parove.

Danas je učiteljica Nada rekla kako se toplo nada da nada unatoč sveopćemu beznađu ipak opstaje te da je najvažnije toplo ljudsko srce.

- a) homografi (istopisnice): _____
- b) homofoni (istoizvučnice): _____
- c) antonimi (suprotnice): _____

3	
---	--

8	
---	--